

11. CHVÁĽTE HOSPODINA – LEBO!

Chvály a vďakyvzdania berieme skôr ležérne. Chválam väčšinou neprisudzujeme pre večnosť žiadnu dôležitosť. Písmo však hovorí o pravom opaku – chvály a večnosť idú ruka v ruke:

Žalm 95:1-11 *Podťe, plesajme v Pánovi, oslavujme Boha, našu spásu. ² Predstúpme s chválospevmi pred jeho tvár a oslavujme ho žalmami. ³ Lebo Pán je veľký Boh a nad všetkými bohmi veľký kráľ. ⁴ V jeho moci sú zemské hlbiny a jemu patria aj nebotyčné štíty. ⁵ Jeho je more, ved' on ho stvoril, i pevnina, ktorú stvárnili jeho ruky. ⁶ Podťe, klaňajte sa a na zem padnime, kľaknime na kolená pred Pánom, ktorý nás stvoril. ⁷ Lebo on je náš Boh a my sme ľud jeho pastviny a ovce, ktoré vedie svojou rukou. ⁸ Čujte dnes jeho hlas: "Nezatvrdzujte svoje srdcia ⁹ ako v Meríbe, ako v dňoch Massy na púšti, kde ma pokúšali vaši otcovia; skúšali ma, hoci moje skutky videli. ¹⁰ Štyridsať rokov sa mi priechilo toto pokolenie i povedal som: Je to ľud s blúdiacim srdcom; ¹¹ tí veru moje cesty neznajú. Preto som v svojom hneve prisahal: Nevojdú do môjho pokoja."*

Tento žalm môžeme rozdeliť na dve časti. Prvá polovica je pozvaním - poďme, oslavujme, skloňme kolená pred Stvoriteľom. Potom pride varovanie: ak budete počuť dnes jeho hlas, nezatvrdzujte si srdcia, inak budete blúdiť a nevojdete do môjho odpočínutia. Inými slovami povedané: Chváľte Hospodina, svojho Stvoriteľa, inak môžete prebudiť jeho žiarlivý hnev a čaká vás zatratenie.

Prvá časť žalmu zdôrazňuje *Božiu zvrchovanú moc*. Skôr ako dospejeme k mylnému záveru, že keď je Boh vo všetkom svojom konaní zvrchovaný, sami nezmôžeme nič, zamerajme našu pozornosť na druhú časť žalmu, ktorá zdôrazňuje našu *osobnú zodpovednosť* za spôsob nášho života. Zo slov Písma vidíme, že človek, ktorý Božie slová varovania ignoruje, zatvrdzuje svoje srdce. Vôľa prirodzeného človeka nepozná nič iné ako vzpuru, nespokojnosť a nevďak. Kto počuje evanjelium a ostane bez zmeny starým človekom, odsudzuje sám seba. Žalm 95 ukazuje dva spôsoby ľudských reakcií voči Bohu: veriaci budú svoje hriechy ľutovať, za odpustenie budú ďakovať a Boha radostne chváliť – nevieriaci a nábožensky založení ľudia ostanú nezmenení, budú ďalej reptáť a ich srdce sa stane ešte viac zatvrdeným. Preto:

Židom 3:12-14 *Dávajte si pozor, bratia, aby nik z vás nemal zlé a neverné srdce a neodpadol od živého Boha, ¹³ ale deň čo deň sa vzájomne povzbudzujte, kým trvá to*

"dnes", aby nikoho z vás nezatvrdilo mámenie hriechu. ¹⁴ Ved' sme sa stali účastníkmi Krista, pravda, ak istotu, ktorú sme mali na počiatku, zachováme pevnú až do konca...

1. Pozvanie, aby sme chválili Boha, upevňuje úctu a vzťah k Nemu.

Pokorné a mierne srdce sa podriaďuje Božej vôli. Podriaďuje sa v poslušnosti Božím príkazom, ku ktorým patria chvály:

A. Podďte a radostne chváľte Boha. Táto výzva sa netýka len nedeľného rána, keď apaticky mrmleme slová piesni a naše myšlienky sa túlajú kto vie kde. Ak je Pán Ježiš Kristus zdrojom nášho spasenia, máme všetky dôvody jasat' a chváliť svojho Stvoriteľa bez prestania. Pretože:

B. Bohoslužby a chvály sú predovšetkým o Božej prítomnosti medzi nami. Iste všetci vieme, že Boh je všadeprítomný, ale tam, kde sa nachádzajú veriaci v jeho meno, sú chvály omnoho vzácnejšie.

2. Hospodin je náš Pán, je najvyšší Boh a Stvoriteľ.

Nikto nie je taký ako On. Jeho veľkosť a moc je opísaná v žalme 113: 3-5:

Od východu slnka až po západ nech je oslávené meno Pánovo. ⁴ Vyvýšený je Pán nad všetky národy a jeho sláva nad nebesia. ⁵ Kto je ako Pán, náš Boh, čo tróni na výsostiach?

A. Náš Boh je Pánom celého vesmíru

Žalm 103:19 *Pán si pripravil trón v nebesiach; kraľuje a panuje nad všetkými.*

Nič nie je pred ním skryté, nič nestojí mino jeho dosah a moc. Jemu patrí všetko, od nerastných surovín, veľkoleposť prírody, až po naše životy a životy našich najbližších. Preto:

B. Chváľme Hospodina s úctou a pokorou, skloňme sa pred svojím

Stvoriteľom. Inými slovami, mali by sme si uvedomiť svoju malosť a jeho veľkosť. Sme pozvaní k obecenstvu so Stvoriteľom, aby sme prejavovali radosť a vďačnosť Tomu, ktorý nám preukazuje milosrdenstvo bez prestania.

3. Božie ultimatum patrí aj nám.

Čujte dnes jeho hlas: "Nezatvrdzujte svoje srdcia"..... Varovanie, ktoré máme v žalmoch sa opakuje v 3. kapitole Židom, srdciam ľudu vyvoleného národa, ktorý mal s Božou prítomnosťou ohromné skúsenosti. Ale ako vieme, Božia ochrana a vedenie počas skúšok a ťažkostí ich srdcia len zatvrdzovala:

1. Korintským 10:1-6 *Nechcem, bratia, aby ste nevedeli, že všetci naši otcovia boli pod oblakom, všetci prešli cez more ² a všetci boli v oblaku a v mori pokrstení v Mojžišovi, ³ všetci jedli ten istý duchovný pokrm ⁴ a všetci pili ten istý duchovný nápoj, lebo pili z duchovnej skaly, ktorá ich sprevádzala, a tou skalou bol Kristus. ⁵ Ale vo väčšine z nich nemal Boh zaľúbenie, veď popadali na púšti. ⁶ To sa stalo ako predobraz pre nás, aby sme neboli žiadostiví zla, ako boli žiadostiví oni.*

Z listu Židom vidíme, že ľudu novej zmluvy hrozí podobné nebezpečenstvo ako vyvolenému ľudu Starej zmluvy. Vyvolený národ vyznával vieru v Ježiša Krista, ale vo chvíli, kde sa stretli s ťažkosťami a prenasledovaním, mnohí sa vrátili späť k judaizmu – dnešní ľudia oslovení slovami evanjelia sa z rovnakých dôvodov – osobnej zatvrdelosti srdca, vracajú do sveta. Namiesto toho, aby sme vzdávali Bohu chvály a vďaky za všetko, čo pre nás urobil a robí, sme nespokojní s tým, čo sa v našom živote deje. Reptáme a zabúdame na to, že jeho obeť prevyšuje všetky naše dočasné trápenia a sklamania. Varovanie je pre veriacich skutočnosť, že síce môžu byť súčasťou Božieho ľudu, ale predsa ich srdcia môžu ostať zatvrdené. Vnútorne reptanie a vzdor voči Bohu ukazuje, že taký jednotlivec nie je pravým človekom viery. Skúšky a ťažkosti odhalia stav ľudského srdca.

4. Hospodinovo ultimátum „nezatvrdzujte svoje srdcia“ sa týka predovšetkým srdca.

V Písme sa srdce týka vždy celého človeka, jeho mysle, citov a vôle. Pán Ježiš učil: **Marek 7:21-23** *Lebo znútra, z ľudského srdca, vychádzajú zlé myšlienky, smilstvá, krádeže, vraždy, ²² cudzoložstvá, chamtivosť, zlomyseľnosť, klamstvo, necudnosť, závisť, rúhanie, pýcha, hlúposť. ²³ Všetky tieto zlá vychádzajú znútra a poškvrňujú človeka."*

Slová listu Židom sú nad všetky ostatné varovania jasné:

Židom 3:12-15 *Dávajte si pozor, bratia, aby nik z vás nemal zlé a neverné srdce a neodpadol od živého Boha, ¹³ ale deň čo deň sa vzájomne povzbudzujte, kým trvá to "dnes", aby nikoho z vás nezatvrdilo mámenie hriechu. ¹⁴ Veď sme sa stali účastníkmi Krista, pravda, ak istotu, ktorú sme mali na počiatku, zachováme pevnú až do konca, ¹⁵ ako sa hovorí: "Dnes, keď počujete jeho hlas, nezatvrdzujte svoje srdcia ako pri onej vzbure."*

5. Ultimátum sa týka historických ilustrácií: nezatvrdzujte svoje srdcia ako ľud Izraela na púšti.

Poznáte udalosti a príbehy Starej zmluvy, ktoré sú poučné aj dnes? Apoštol Pavol nám pripomína, že všetko je napísané pre poučenie ďalších generácií:

1. Korintským 10:11-13 *A toto sa im stalo ako predobraz a bolo napísané ako napomenutie pre nás, ktorých zastihol koniec vekov. ¹² Preto kto si myslí, že stojí, nech si dáva pozor, aby nepadol. ¹³ Skúška, ktorá na vás dolieha, je iba ľudská. A Boh je verný. On vás nedovolí skúšať nad vaše sily, ale so skúškou dá aj schopnosť, aby ste mohli vydržať.*

Aby sme mohli v skúškach obstáť, musíme s Bohom počítať nie len v cirkevnom živote, ale predovšetkým v tom každodennom. Častejšie sa zdá, že Boha skôr len testujeme, či vypočuje naše priania a plány. Keď podľa našich plánov nevyjdú, sťažujeme sa, že sa o nás nestará alebo, že sú mu naše plány a túžby ľahostajné. To je veľký omyl. Preto si máme pripomínať všetky predchádzajúce požehnania, starostlivosť a vyslobodenie. Inak hrozí, že:

6. Božie ultimátum má strašné a večné následky.

Božia prísaha by mala byť dostatočným varovaním:

Žalm 95:11 *Preto som v svojom hneve prisahal: Nevojdú do môjho pokoja."*

Tí, ktorí nevojdú do jeho odpočutia znamená, že budú oddelení od zdroja večného života. Kto si sťažuje na Božie odpustenie, zostáva pred Božím súdom, pretože má, ako je napísané: zlé, neveriace a zatvrdené srdce.

Boh nám dáva naliehavé ultimátum: Chváľte Hospodina – lebo! Znie to trochu ako výzva „Peniaze alebo život“, ale skutočnosť je ešte horšia: Chváľte Hospodina alebo zahyniete! Večný život je len pre verných a oddaných služobníkov! Neviera, ktorá je vyjadrená skrze reptanie a nespokojnosť behom skúšok odhaľuje, že neprežívame pokoj s Bohom, že nedôverujeme Kristovi, ktorý pripravil večný život pre tých, ktorí ho s pokorou poslušne chvália a radujú sa zo spasenia navzdory okolnostiam. Každý z nás má na výber – môžete radostne spievať Hospodinovi, zdroji svojho spasenia alebo reptať na svoje ťažkosti. Ten zlý vás rád počúvať. Srdce, ktoré nie je prestúpené vierou a vďačnosťou za všetkých okolností si privodí Boží hnev, iná možnosť nie je.

Na záver otázky na zamyslenie:

1. Čo máme robiť, keď sa necítíme na to, aby sme chválili Boha? Je to pokrytecké, keď sa do chvál nútime?

2. Keď čítame žalmy, často vidíme, že si žalmista vylieva srdce sťažnosti, ktoré ho sužujú. Sú sťažnosti vždy nepatričné? Kedy sú sťažnosti na mieste?